

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1081/2016
12.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари тужилаца: АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., правног следбеника ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ из ..., ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ..., ЛЛ из ..., правног следбеника ЉЉ из ..., ММ из ..., НН из ..., ЊЊ из ..., ОО из ..., ПП из ..., РР из ..., СС из ..., ТТ из ..., ЋЋ из ..., УУ из ..., правног следбеника ФФ из ..., ХХ из ..., ЦЦ из ..., правног следбеника ЧЧ из ..., ЏЏ из ..., ШШ из ..., АБ из ..., АВ из ..., АГ из ..., АД, АЂ и АЕ из ..., правних следбеника АЖ из ..., АЗ из ..., АИ из ... и АЈ из ..., чији је заједнички пуномоћник Биљана Коцан, адвокат из ..., против туженог ПАД „ББ“ ..., чији је пуномоћник Вук Вуковић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке и утврђења права учешћа у добити, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2909/15 од 18.01.2016. године, у седници одржаној 12.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2909/15 од 18.01.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П1 627/12 од 28.03.2014. године, исправљеном решењем истог суда П1 627/12 од 12.01.2015. године, поништена је, као незаконита одлука туженог од 10.08.2006. године и утврђено да тужиоци имају право на учешће у добити туженог, у износима и са каматом ближе одређеном тачком 1. до 32. првостепене одлуке. Истом пресудом утврђено је да је ЋЋ повукао тужбу, а тужени је обавезан да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 20.662.500,00 динара са законском каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2909/15 од 18.01.2016. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба туженог и првостепена пресуда преиначена, тако што су тужбени захтеви тужилаца, осим захтева тужиље ЛЛ, којим су тражили да се поништи, као незаконита одлука туженог од 10.08.2006. године и утврди да имају право на учешће у добити туженог, у износима и са каматом како је наведено у изреци

првостепене пресуде, као и захтев за накнаду трошкова поступка, одбијени, као неосновани. Ставом другим изреке усвојена је жалба тужиоца ЋЋ и првостепена одлука укинута у делу којим је утврђено повлачење тужбе овог тужиоца, а ставом трећим изреке обавезани су тужиоци, осим тужиље ЈЛ, да туженом накнаде трошкове поступка од 99.000,00 динара и жалбеног поступка од 78.000,00 динара, односно укупно 177.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, сада покојни ЕЕ, ЈЉ, ЧЧ, АЖ и ФФ, чији су правни следбеници тужиоци: ЋЋ, ЈЛ, ЦЦ, АД, АЋ и АЕ и УУ, били су у радном односу код туженог, као и остали тужиоци (осим правних следбеника наведених лица), а радни однос им је престао по различитим основима, у периоду од 08.03.2002. до 23.12.2005. године, осим тужиоцу ЋЋ, коме је радни однос престао 23.03.2006. године. Скупштина задруге туженог је 10.06.2005. године донела одлуку да се нераспоређена добит по финансијском извештају туженог, са стањем на дан 03.05.2005. годину, распореди, поред осталог за обавезе према запосленима у 2004. години и за обавезе према акционарима, те да се након умањења за износ исплаћен у 2005. години, распоређује 111.699.111,81 динар (износ утврђен након корекције од стране ММФ-а. На седници Скупштине туженог, одржаној 24.07.2006. године, донета је одлука о модалитетима и роковима исплате добити из 2003. и 2004. године, укупно 119.432.870,90 динара, по критеријумима и динамици исплате, по којима се први део добити има исплатити у периоду од 15.07. до 31.07.2007. године, а последња од 15.12. до 31.12.2010. године. За 2011. годину утврђена је исплата од 39.432.870,90 динара. у току 2005 године, из добити је исплаћен износ од 19.792.555,00 динара, а исплате су вршене по одлукама од 10.05. и 15.12.2005. године, по којима је исплаћена добит из ранијих година.

Тужиоцима је радни однос престао у периоду од 2003. до 2007. године, па им је на име нераспоређене добити из ранијих година, исплаћен мањи износ, пошто су били искључени од неких исплата. Према одлукама Скупштине туженог, тужиоци нису учествовали у исплати добити у 2006. и 2007. години. Утврђено је и да тужиоци нису акционари туженог. Одлуком Скупштине туженог од 10.08.2006. године, одбијен је захтев тужилаца, за исплату добити, као неоснован.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужилаца и поништио одлуку Скупштине туженог од 10.08.2006. године, утврдио да тужиоци имају право на учешће у добити и усвојио њихове захтеве за исплату.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком правилном применом материјалног права преиначена првостепена одлука и тужбени захтеви тужилаца одбијени у целости, осим тужбеног захтева тужиле ЈЛ, која је преминула у току поступка и у односу на њу је првостепени суд донео решење П1 672/12 од 15.09.2015. године, о прекиду поступка.

Наиме, учешће запосленог у добити оствареној у пословној години, применом члана 14. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05 ...), може се утврдити уговором о раду или одлуком послодавца у складу са законом и општим актом, што значи да је право запосленог на учешће у добити оствареној у пословној години, предвиђено као могућност, а не обавеза послодавца. Ово право утврђује послодавац уговором о раду или одлуком надлежног органа, што је у конкретном случају учињено одредбом члана 99. Статута туженог од 16.06.1998. године, којим је одређено да се расподела добити врши на основу одлуке Скупштине акционара, донете на предлог Управног одбора, у складу са годишњим обрачуном друштва.

На основу наведене одредбе Статута, Скупштина туженог је, у складу са финансијским извештајем, утврдила политику расподеле добити како за период пре престанка радног односа тужиоцима, односно правних претходника напред наведених тужилаца, којима је за период до престанка радног односа исплаћена добит утврђена за године пре престанка радног односа (умањена за исплате од којих су били искључени). Међутим, с обзиром да тужиоци нису акционари туженог, који имају право на добит у виду дивиденде, за учешће у добити друштва и након што им је престао радни однос код туженог, морала је претходити одлука Скупштине туженог по којој се део добити расподељује и запосленима којима је престао радни однос, која у конкретном случају никада није донета, што искључује и право тужилаца на учешће у добити.

Из наведеног произилази да је одредбом члана 99. Статута туженог, у складу са чланом 14. Закона о раду, туженом као послодавцу, признато право на утврђивање учешћа запослених у добити оствареној у пословној години, па Врховни касациони суд налази да је Скупштине туженог, овлашћена да утврди круг лица који ће учествовати у остваривању добити предузећа, којом нису обухваћена и лица којима је престао радни однос, због чега је одлуком Скупштине од 10.08.2006. године и одбијен захтев тужилаца за исплату удела у добити туженог.

Имајући у виду да су одлуке Скупштине туженог о расподели добити за године након престанка радног односа тужиоцима и правним претходницима напред наведених тужилаца, донета у поступку и на основу овлашћења предвиђених одредбом члана 99. Статута, а у складу са одредбом члана 14. Закона о раду, да овим одлукама тужиоци, као лица којима је престао статус запослених код туженог, приликом утврђивања круга лица која имају право на добит, ово право није признато, због чега је побијаном одлуком од 10.08.2006. године, њихов захтев и одбијен, Врховни касациони суд налази да је другостепеном одлуком правилно примењено материјално право, када је тужбени захтев тужилаца одбијен у целости, као неоснован.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић